

de *llop*, com fa *AlcM* («origen desconegut»): si bé és veritat que la base semàntica no és evident; però hi ha relació amb el cast. *loba* [1495], i a Múrcia *lobada*, si bé allà és «lomo no removido por el arado entre surco y surco», i a Mall. també es troba *lloba* per *llobada* (cita de *La Ignorància* en *AlcM*); una altra disposició de la llaurada no gaire diferent és *llobina* (*AlcM*); en efecte: comparem *llop* 'nus que es fa en els teixits quan s'embullen en passar-los per la màquina' (*BDC* iv, 117), potser perquè aquests *llop* i *llobada* «es mengen» molta roba o molta terra campa; i el *DAG*. dóna fer una *llobada* «deixar d'anar un dia o una nit a una reunió o tertúlia on s'acostuma anar»; Sainéan (*Bh. ZRPb.* x, 62) cita un oc. *plantà 'no vigno a trau de loup* «en ouvrant des fosses au lieu de sillons», que sembla enllaçar d'altra banda amb el *llop* 'forat' (supra).

També hi pot haver contribuït, o ser l'arrel principal, la idea del camí ondulant que fa el llop a l'aguait nocturn per apoderar-se d'ovelles (cf. «anaven d'un extrem a l'altre a pas de llop, amb la gola oberta», Coromines [O. C., 870b25], fr. *marcher à pas de loup* 'silenciosament'); i sospito que s'hauria de revisar, en aquest sentit, l'etimologia corrent del fr. *louvoyer* 'anar en zigzag', 'fer bordades', com a derivat de l'esc. *lof* 'costat de sobretot de la nau': com sigui que *anar de borina* (fr. *aller au lof*) no és pas el mateix que 'fer bordades', operació en què es presenta al vent tant el *lof* com el costat oposat; d'altra banda els derivats de *lof*, com *lofer* 'anar de borina', solen conservar la *f* com a sorda.

Altrament, el nus derivatiu de *llobada* des de *llop* ens el confirma un altre derivat, aquest verbal, en què es parteix de *llobàs* 'llop devorador': «La --- vellegança, / fera vinyaça, / tant per malea / com per perea / dels podadós, / conreadós, / larga talada, / lobaçaçada, / sens morgonar / ni scanyotar / los ceps molt vells / ---», JRoig (*Spill*, 13412). I de tota manera *llobat*, *-ada*, enclou sempre, com aquest *talat* del pasatge que cito, la idea de 'fet malbé': com quan en els *Costi Tort*. designa la carn de l'animal mossegat pel llop: «en les taules --- que són devés l'Esglea de Sta. Maria, se deven vendre moltons --- en les altres taules que són del altre lats --- se deven vendre les carns dels boccs e de les cabres, e de les oveyles, e de truja que no sia sanada, e tota altre carn *lobada* o morteina» (ed. Ol., p. 406); avui això mateix es diu *llobatat* (Ripoll, 1925).

Es comparen amb un llop devorador certs mals que es mengen la carn de la persona: *lop* «ulceració de caràcter tuberculós que ataca i rosegua quasi sempre la cara» (*AlcM*, § 6): «caliquion val al *lop* can cau en les ginyives, e son podrides e caen les dens», *Alcoati* (segle XIV); «prenets pegua e sofre e --- que aparega engüent, e posats-lo sobre la plaga del *lop* e --- no'l jaquirà créxer per la persona», *Receptari de Val.* (segle xv), Farauo (*Misc. Fabra*, 160); d'altra banda, en augmentatiu *llobàs*, segons el conjur trobat en un manual de notari de Perpinyà, de 1397: «—On vas *lop lobàs*?— --- vau a la casa d'aytal, menjar la carn e

beure la sanc d'aytal ---» (Alart, *RLR* xi, 10; i Farauo, *l. c.*); relacionat amb els *lops rabats* del Tuglat (*CoDoACA* XIII, 99), que van a la caça d'algú, tal com el llop real a la caça de l'ovella: i segurament la terminació de *lop lobàs* va néixer per alteració de *lop rabaç* < RAPACEM. A Linàs de Broto en digueren que en valls veïnes deien *lobáθ* en lloc del que ells avui coneixen per *el lobé* «carbunco, enfermedad del vacuno» (1966), i també diuen *mau lobet* a la Vall d'Aran i *lobét* o *mau-de-loup* en el Pirineu bearnès o central (Palay, s. v. *lobet*, i s. v. *mau*). *Llobinells* (S. xv).

Llobarret; *llobarró*; *llobarrot*; *lloberó*; *llobat*, cf. oc. *lobat* (supra), cast. *lobato*, que també ha estat cat. (Ross.): *Rocs dels Llobats* m'anomena el pastor de Conat (1960); *llobatell*; *llobati*; *llobató* [1369, *AlcM*], també maestr. (*Seidia*, 121), que com a sobrenom ja trobem en personatges ross. de fi S. x: «Oliba, quem alium nomen vocant *Lobatonem*» a. 987⁴ i «*Ju<s>* cafredo judex quem alium nomen vocant *Lobatone*», doc. de 993 (*InuLC*). *Llobarret*, *llobarró*, *llobarrot*; *llobarràs*.

Llobatiu. *Llober*, que solament ha quedat com a nom propi, o bé amb innovació de la *b* com a *p*: «sols se sentia la sorda remor de la ruixada, y el lladrar fosc y acompassat del ca *lloper* an el gat negre, qui més astut qu' ell, s'era enfilat dalt del lladoner, d'aont llepant l'òs, s'afalconava de les barres y del lladrar del *lloper* valent y fort», 1902, JnRosselló (*Many.*, 154); en canvi a l'Alt Aragó, on la conservació de les sordes intervocàliques era la norma indígena, avui que en la gran tragèdia nacional els traïdors els van «ensenyar a parlar bé» els belsetans han canviat llur antic *can loper* en *perro lobo* (1965). *Llobera* significà 'cau de llops', figura llatinitzat com *Luparias* en un doc. de 1123 del Vallès, on avui només ha quedat com a NL *Lloberes* (Balari, *Orig.*, 238); corregiu l'accentuació errada de *Llobera* de Solsonès en *AlcM*; i com a apellatiu la *lobeira* en el Bestiari llenguadocià de c. 1200 (Appel, *Chr.*, 125.7). Però en la comarca valenciana entorn de la Mariola el mantenen viu, almenys en dites tòpiques, vegeu la recollida per Sanchis Guarner en *AlcM*, però jo ho he sentit a dir d'altres pobles: «Turballos, cau de raboses, / i Gaïanes, la *lobérra*», sinó que com que el qui m'ho reportava era de Cocentaina es callava els versos amb què repliquen els d'aquells dos poblets, que crec que són: «En Cocentaina i Alcoi / la gent més malfaenera!» (1963). També *lobatera* i refet com *llopatera*; *lloparer*.

També va existir un adjectiu *llobí*, ll. LŪPINUS; si no m'enganyo és per la contalla folklòrica del llop que per força s'aparia amb una cabra, que certs pastors han atribuït el color barrejat amb què neixen alguns caps: mall. *llubina* 'cabra de pèl mestaït de negre i blanc o de vermell i blanc' a Manacor i Santanyí (*BDLC* ix, 208); men. *crestat llubi* 'cabrit d'un any que té la pell rossenca amb clapes ombrejades'; i, translaticiant, *ombra llubina* 'la que fa un arbre de rama molt clara' (Camps Merc., *BDLC* VIII, 237).

D'aquí sembla que ve el nom del llegum: *llobí*